

Kleyn a ostatní proti Nizozemsku [velký senát] – č. 39343/98, 39651/98, 43147/98 a 46664/99

Rozsudek ze dne 6. 5. 2003 [velký senát]

Článek 6

Správní řízení

Článek 6-1

Nezávislý soud

Nestranný soud

Slučitelnost soudní funkce Státní rady s její funkcí poradní ve vztahu k návrhům zákonů: *nedošlo k porušení*

Skutkový stav – V roce 1991 Státní rada (*Raad van State*) vypracovala poradní stanovisko k návrhu zákona o plánování dopravní infrastruktury, jenž měl poskytnout legislativní rámec pro nadregionální plánování nové významné dopravní infrastruktury. Na základě vyjádření Státní rady bylo do návrhu zákona zapracováno množství změn a návrh nakonec nabyl účinnosti v roce 1994 jako zákon o plánování dopravní infrastruktury. Mezitím vláda předložila návrh územního rozhodnutí pro výstavbu nové železniční trati *Betuweroute*, která by se napojila na německou železniční síť. Po veřejném připomínkovém řízení byl revidovaný dokument předložen oběma komorám parlamentu a po svém zveřejnění v květnu 1994 nabyl účinnosti. Proti tomuto revidovanému dokumentu bylo podáno velké množství odvolání k Odboru správní jurisdikce Státní rady, který v lednu většinu z nich zamítl, včetně odvolání podaných stěžovateli. V červnu 1994 byl veřejnosti předložen k posouzení předběžný návrh rozhodnutí, které vytyčovalo přesnou trasu železnice. Po veřejném připomínkování byla trasa v listopadu 1996 definitivně schválena. K Odboru správní jurisdikce Státní rady bylo podáno velké množství námitek, mimo jiné i samotnými stěžovateli, z nichž dva napadali osobu soudce kvůli předchozí účasti pléna Státní rady na vypracování návrhu příslušných právních předpisů. Zvláštní Senát prohlásil jejich námitku, pokud se týkala Státní rady jako celku, za nepřipustnou a zamítl ji v rozsahu, v němž směřovala proti třem soudcům, kteří měli námítky projednávat. Rozhodnutí odůvodnil tím, že se tito soudci se nevyjádřili způsobem, který by byl v rozporu se stanoviskem stěžovatelů. Odbor správní jurisdikce následně většinu odvolání zamítl, byť některé námítky připustil. Vláda dospěla k závěru, že 95 % projektu nebylo rozhodnutím nijak dotčeno a že není zapotřebí jeho zásadní revize. K těm částem, jež byly zrušeny, byla vydána nová dílčí rozhodnutí a další námítky stěžovatelů proti nim byly zamítnuty.

Právní posouzení – článek 6 odst. 1: Případ nevyžadoval uplatnění žádné konkrétní ústavněprávní doktríny; Soud posuzoval pouze otázku, zda za daných okolností Odbor správní jurisdikce vzbuzoval požadovaný dojem nezávislosti nebo se vyznačoval potřebnou „objektivní“ nestranností. Nenalezl nic, co by opodstatňovalo obavy stěžovatelů ohledně nezávislosti Státní rady a jejích členů, ani nezjistil žádné náznaky subjektivních předsudků či podjatosti kteréhokoli z členů, kteří se námitkami stěžovatelů zabývali. Nicméně navazující výkon poradních a soudních funkcí jedním orgánem může vyvolávat obavy na poli článku 6, pokud jde o nestrannost (viz *Procola proti Lucembursku*). Soud nebyl na rozdíl od vlády zcela přesvědčen o tom, že opatření přijatá za účelem realizace rozsudku ve věci *Procola* (vyloučení soudců, kteří se podíleli na vypracování poradního stanoviska v případech, kdy

odvolání směřovalo k otázce ve stanovisku výslovně řešené) zajistila, že ve všech odvolacích řízeních, jimiž se měl Odbor správní jurisdikce zabývat, bylo tento odbor možno považovat za nestranný soud. Úkolem Soudu nicméně nebylo rozhodnout abstraktně o slučitelnosti tohoto systému s Úmluvou. Musel odpovědět na otázku, zda v případě stěžovateli podaných odvolání bylo slučitelné s požadavkem objektivní nestrannosti, že organizační struktura Státní rady umožnila některým z jejích členů vykonávat jak poradní, tak soudní funkce. Plénum Státní rady působilo jako poradní orgán ve věci návrhu zákona o plánování dopravní infrastruktury, zatímco odvolání stěžovatelů směřovala proti rozhodnutí o vedení trasy. Na rozdíl od věci *Procola* tedy nebylo možno na poradní stanovisko a následné řízení o odvolání pohlížet tak, jako by se týkaly „téže věci“ nebo „téhož rozhodnutí“. Zmínky o navrhované železniční trati v poradním stanovisku nemohly být rozumně vykládány jako vyjádření názoru ani jako předběžné rozhodnutí o jakékoli záležitosti později řešené rozhodnutím o vedení trasy. Za těchto okolností proto nemohly být obavy stěžovatelů z absence nezávislosti a nestrannosti považovány za objektivně odůvodněné.

Závěr: nedošlo k porušení (dvanáct hlasů proti pěti).